

TRŽIŠTE KAPITALA

04

Tokom 2023. godine na Montenegroberzi je realizovano 12,26 miliona eura prometa, što predstavlja pad od 65,92 miliona eura ili 84,32% na godišnjem nivou.

Kao posljedica toga, prosječni mjesečni promet tokom 2023. godine iznosio je 1,02 miliona eura, što je znatno niže od vrijednosti ostvarene u uporednom periodu (6,52 miliona eura). Najveći promet, u iznosu od 2,18 miliona eura, ostvaren je u decembru.

U uporednom periodu visok nivo prometa bio je uslovljen transakcijama kupoprodaje akcija HG „Budvanska rivijere“ a.d. Budva i hotela „Sveti Stefan“ u maju 2022. godine, „Elektroprivrede Crne Gore“ a.d. Nikšić u septembru 2022. godine, zatim blok transakcija NLB banke u novembru 2022. godine, kao i Luke Bar u decembru 2022. godine, na koje se odnosilo 63,66 miliona eura ili 81,42% realizovanog prometa. Tokom 2023. godine većih transakcija kupoprodaje hartija od vrijednosti nije bilo, što je rezultiralo značajnim padom prometa.

Promet je tokom 2023. godine ostvaren kroz smanjen broj ukupnih transakcija u odnosu na uporedni period, 1.753, što predstavlja pad od 29,54% (grafikon 4.1). Najveći mjesečni broj poslova, 413, sklopljen je u februaru.

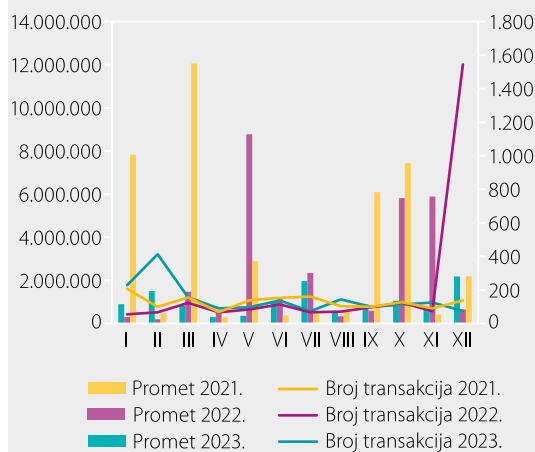
Tokom 2023. godine na Montenegroberzi nije realizovana nijedna blok trgovina, niti aukcija za paket akcija. Cjelokupan promet ostvaren je kroz sekundarnu trgovinu.

Struktura prometa

U strukturi prometa ostvarenog tokom 2023. godine najveće učešće od 94,05% bilježi promet akcijama kompanija, što je za 4,42 pp niže na godišnjem nivou. Učešće prometa realizovanog trgovanjem raznim vrstama obveznica iznosilo je 5,78% i bilježi rast od 4,30 pp na godišnjem nivou. Na promet akcijama investicionih fondova odnosilo se 0,17%, što je za 0,12 pp više na godišnjem nivou (grafikon 4.2).

Grafikon 4.1

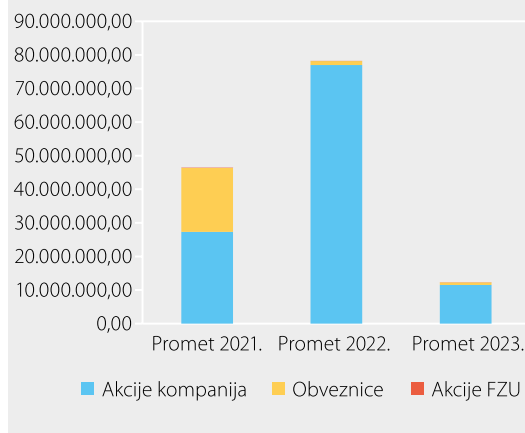
Ukupan mjesečni promet, u eurima (lijeva skala) i broj transakcija (desna skala) na Montenegroberzi, 2021, 2022. i 2023. godine

Izvor: Montenegroberza

Grafikon 4.2

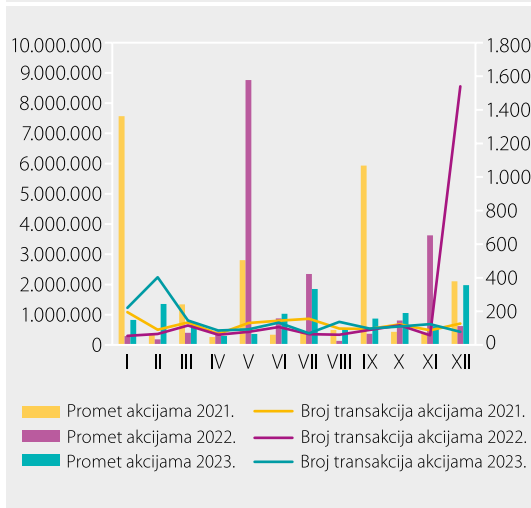
Struktura prometa na Montenegroberzi, 2021, 2022. i 2023. godine, u eurima

Izvor: Montenegroberza

Grafikon 4.3

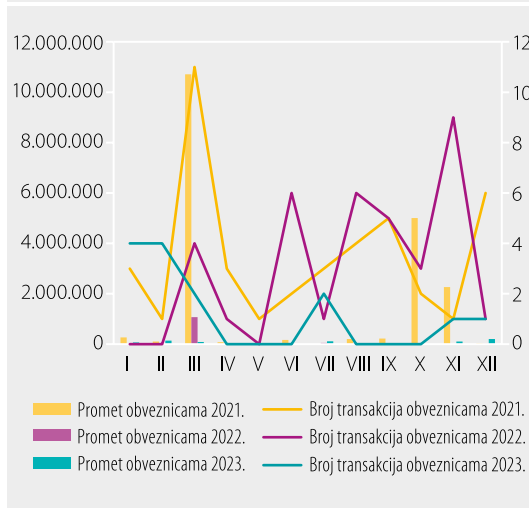
Mjesečni promet trgovanja akcijama kompanija u eurima (lijeva skala) i broj transakcija (desna skala) na Montenegroberzi, 2021, 2022. i 2023. godine

Izvor: Montenegroberza

Grafikon 4.4

Mjesečni promet trgovanja obveznicama u eurima (lijeva skala) i broj transakcija (desna skala) na Montenegroberzi, 2021, 2022. i 2023. godine

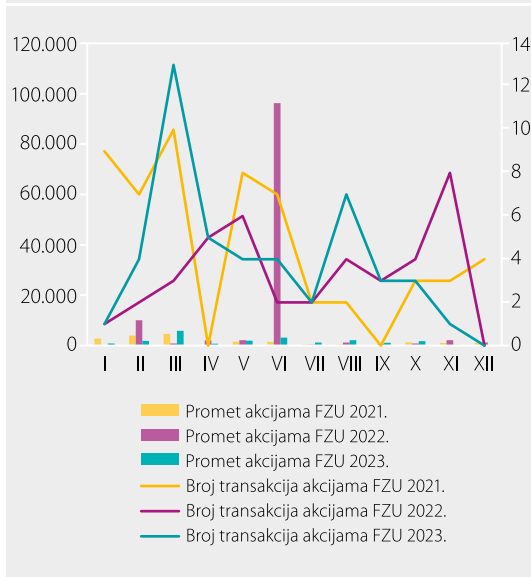

Izvor: Montenegroberza

Ukupan promet akcijama kompanija u iznosu od 11,53 miliona eura ostvaren je kroz 1.696 transakcija, što predstavlja 96,74% ukupno realizovanih transakcija na Montenegroberzi u posmatranom periodu. Ostvareni promet akcijama kompanija bio je niži za 65,45 miliona eura ili 85,02% na godišnjem nivou, dok je broj realizovanih poslova smanjen za 29,57% (grafikon 4.3).

Grafikon 4.5

Mjesečni promet akcija FZU u eurima (lijeva skala) i broj transakcija (desna skala) na Montenegroberzi, 2021, 2022. i 2023. godine

Izvor: Montenegroberza

Promet obveznicama u posmatranom periodu iznosio je 709.180 eura, što je za 452.019 eura ili 38,93% manje na godišnjem nivou. Cjelokupan promet obveznicama realizovan je kroz 14 transakcija (grafikon 4.4).

Ukupan promet obveznicama odnosio se na promet državnim i korporativnim obveznicama.

Trgovina akcijama fondova zajedničkog ulaganja (FZU) u posmatranom periodu iznosila je 20.857 eura i realizovana je kroz 43 transakcije. Ostvareni promet akcijama FZU bio je za 17.303 eura ili 47,99% niži u odnosu na isti period prethodne godine (grafikon 4.5).

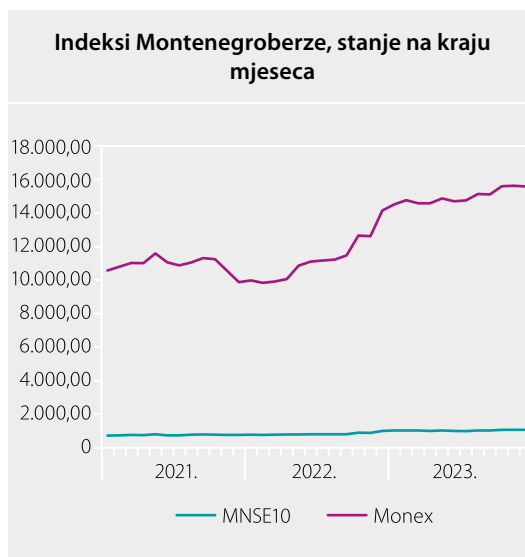
Berzanski indeksi

Tokom 2023. godine indeks Monex na crnogorskoj berzi je značajnije oscilirao od indeksa MNSE10, uz ostvaren rastući trend (grafikon 4.6).

Na kraju 2023. godine berzanski indeks Monex⁴⁸ iznosio je 15.583,13 indeksnih poena i ostvario je rast od 1.441,78 indeksnih poena ili 10,20% u odnosu na uporedni period.

Istovremeno, indeks MNSE10⁴⁹ na kraju 2023. godine iznosio je 1.063,32 indeksnih poena i ostvario je rast od 54,08 indeksnih poena ili 5,36% u odnosu na isti period prethodne godine.

Grafikon 4.6

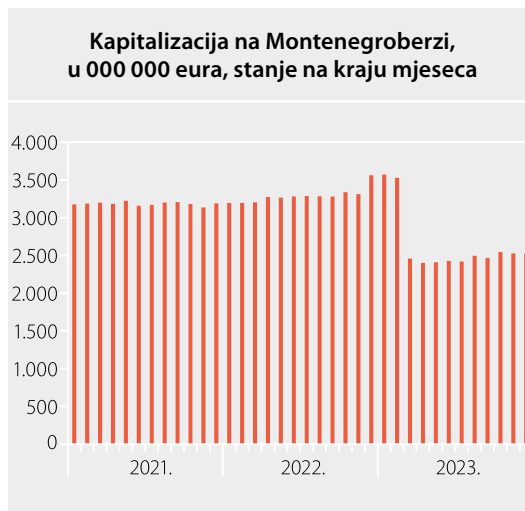
Izvor: Montenegroberza

Kapitalizacija

Realizovana tržišna kapitalizacija na Montenegroberzi na kraju 2023. godine iznosila je 2.523,02 miliona eura i zabilježila je pad od 29,15% na godišnjem nivou (grafikon 4.7).

Likvidnost mjerena koeficijentom obrta sredstava na Montenegroberzi na kraju 2023. godine iznosila je 0,000863 i bila je manja u odnosu na uporedni period kada je iznosila 0,003641.

Grafikon 4.7

Izvor: Montenegroberza

⁴⁸ MONEX je indeks ponderisan tržišnom kapitalizacijom koja se nalazi u slobodnom prometu (*free float*) i koji se ne prilagođava za ispladene dividende i nije zastiden od dilutacionog efekta koji se javlja usljed isplate dividendi.

⁴⁹ MNSE10 je vodeći indeks (*blue-chip*) Montenegroberze sa ciljem da u što preciznijoj mjeri opiše kretanje cijena najreprezentativnijih akcija na berzanskom i slobodnom tržištu „Montenegroberze” AD Podgorica. U njegov sastav ulazi deset „najboljih“ kompanija sa crnogorskog tržišta.